



NIEUWSBRIEF

VOOR BESTUURDERS EN MEDEWERKERS BETROKKEN
EN ACTIEF IN HET BEROEPSONDERWIJS

NOVEMBER 2021



BESTE LEZER,

Hierbij ontvang je de nieuwsbrief voor en door vertegenwoordigers van de vakbonden die betrokken zijn bij het beroepsonderwijs. Suggesties, tips en bijdragen zijn van harte welkom.

Deze kun je sturen naar: **Isabel Coenen**. Veel leesplezier.

INHOUD

1. Ontwikkelingen in de sectorkamers en SBB
2. Ontwikkelingen in de BBL
3. Nieuwsberichten

1. ONTWIKKELINGEN IN DE SECTORKAMERS EN SBB

➡ ACTIEPLAN STAGES EN LERBANEN SUCCESVOL

Ruim 27.500 mbo-studenten hebben in de eerste zes maanden van 2021 door het Actieplan stages en leerbanen van SBB toch een praktijkplek kunnen vinden, terwijl dat eerst door de coronacrisis niet leek te lukken. Hierdoor konden studenten verder met hun opleiding. Dit blijkt uit de derde voortgangsrapportage over het actieplan van de SBB. Er zijn op dit moment zo'n 260.000 stages en leerbanen bij erkende leerbedrijven beschikbaar.

Ook leerbanen voor werkenden en werkzoekenden

In sectoren zoals techniek, handel, bouw, transport en logistiek, groenvoorziening en horeca staan in veel regio's de stages en leerbanen ook open voor werkenden en werkzoekenden. In sommige sectoren is de vraag naar personeel nu zo groot, dat dit veel kansen biedt om werkenden en werkzoekenden te laten om- of bijscholen met als resultaat een mbo-diploma, mbo-certificaat of praktijkverklaring, waarmee ze aan de slag kunnen.

Aandacht voor kwetsbare doelgroepen

Kwetsbare jongeren in entreeopleidingen en niveau 2 in het mbo of leerlingen in het vmbo, praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs hebben nog te vaak moeite om een stage of leerbaan te vinden. Bij deze studenten is het extra belangrijk om leerbedrijven te ontzorgen en extra te begeleiden. SBB blijft daarom de tekorten monitoren en onderneemt gerichte actie bij dreigende tekorten door extra plekken te werven bij leerbedrijven.

Bekijk de [voortgangsrapportage](#) en het nieuwsbericht [Ruim-27-500-stages-ingevoerd](#)

➡ INSPIRATIERAPPORT OVER CIRCULAIRE ECONOMIE

De transitie naar een circulaire economie is een actueel thema en gaat verder dan het hergebruiken van grondstoffen. In het rapport wordt per sector de impact omschreven aan de hand van vijf thema's die samen de essentie definiëren van een circulaire economie: Beheer van grondstoffen optimaliseren, Circulair ontwerpen, Afvaltransitie, Ketensamenwerking en (Nieuwe) businessmodellen.

Impact op kwalificaties en onderwijsaanbod

De FNV praat in SBB-verband mee over de bevindingen uit het rapport en over de impact van de transitie op de inhoud van de kwalificatiedossiers voor mbo-beroepen. Het inspiratierapport biedt ook handvatten om te kijken waar kansen liggen voor het onderwijsaanbod. Lees het [inspiratierapport](#)



TRENDRAPPORT HANDEL

Dit rapport gemaakt in opdracht van de sectorkamer Handel van de SBB waar ook de FNV actief is, laat een aantal interessante ontwikkelingen zien. Zo is er het afgelopen jaar meer aandacht gekomen voor duurzaam gebruik van kleding en producten en zorgen robots en technieken ervoor dat productieprocessen efficiënter verlopen. Ook in de kledingindustrie, die bekend staat als een van de meest vervuilende, is de roep om duurzame alternatieven groot. Dit betekent dat studenten nieuwe technieken dienen te leren om bekwaam te worden in de omgang met duurzame materialen. Lees hier het hele trendrapport.

STUDENTEN TEVREDEN OVER KWALITEIT VAN BEROEPSPRAKTIJKVORMING

Mbo-studenten gaven hun stages en leerbanen in 2020 gemiddeld een 8,1. Dat blijkt uit de vijfde BPV Monitor die SBB vandaag publiceert. Ook zijn studenten zeer tevreden over de begeleiding van het leerbedrijf (91%) en is 90% van de studenten tevreden over de uitvoering van hun stage.

Coronajaar

Van de stages die vanaf mei 2020 hebben plaatsgevonden is 80%, ondanks het crisisjaar, op normale wijze afgerond. Een vijfde werd op een andere wijze ingevuld. Bij een andere invulling van de stage of leerbaan ging het om 36% digitaal, 44% andere werkzaamheden, 9% andere afdeling en 33% anders.

Kwaliteit verbeteren

Met de BPV Monitor meten beroepsonderwijs en bedrijfsleven in SBB-verband sinds 2016 de kwaliteit en tevredenheid van het leren in de praktijk. Dat gebeurt door vragen te stellen aan de praktijkopleider van het erkende leerbedrijf en de student.



Lees meer hierover in het bericht: [studenten-geven-stage-of-leerbaan-weer-ruim-een-8](#)

AANPAK JEUGDWERKLOOSHEID

De FNV heeft zich sterk gemaakt voor extra middelen voor de aanpak van jeugdwerkloosheid. Zo krijgt de SBB extra middelen om voor het organiseren en ondersteunen van extra praktijkplekken voor deze groep. Daartoe ondertekende de SBB samen met 20 andere partijen waaronder de FNV de werkagenda 'Samen werk maken van de Aanpak Jeugdwerkloosheid'. De partijen willen met de gezamenlijke aanpak jongeren begeleiden naar vervolgonderwijs of werk, met als doel jeugdwerkloosheid te voorkomen en te bestrijden. De [werkagenda](#) richt zich op jongeren, jongeren die hun baan dreigen te verliezen en (voortijdig) schoolverlaters in een kwetsbare positie.

[Lees meer over de medewerking van de SBB bij de aanpak van jeugdwerkloosheid](#)

PROGRAMMA SKILLS GERICHTE ARBEIDSMARKT

Het programma is gericht op het ontwikkelen van een landelijke 'skills taal'. Deze taal wordt gebruikt om vaardigheden en persoonskenmerken bij beroepen en opleidingen te beschrijven. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt welke skills voor meerdere beroepen relevant zijn. Zo wordt duidelijk met welke scholing eventueel ontbrekende skills versterkt kunnen worden.

Onderdeel van dit programma is de verdere ontwikkeling van de skills ontologie door UWV en SBB onder de noemer 'Vaardig met vaardigheden'. Het programma is gericht op de skills-koppeling van de kwalificatiestructuur mbo aan de beroepenstructuur. Op bescheiden schaal realiseren en testen SBB en UWV die koppeling al in het programma voor crisisdienstverlening ('21-'22). In het nieuwe programma zal daarnaast worden gewerkt met artificiële intelligentie (AI) technieken. Het is de verwachting dat AI kan bijdragen aan het leggen van verbanden tussen interesses, skills en opleidingen en beroepen.

[Nieuws over competent NL](#) en [Samen voor de klant/competent nl](#)

2. ONTWIKKELINGEN IN DE BBL

KANSEN OP WERK MET EEN PRAKTIJKVERKLARING

Leerlingen uit het voortgezet speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs zijn niet altijd, of nog niet, in staat om een startkwalificatie te halen op mbo-niveau. Daarom is het belangrijk dat deze scholen ze opleiden voor mbo-werkprocessen, waarvoor ze een praktijkverklaring ontvangen. Op die manier krijgen ook deze leerlingen de kans om met een baan zelf geld te verdienen en een toekomst op te bouwen. Praktijkschool Oost ter Hout heeft afgelopen schooljaar 45 leerlingen een praktijkverklaring bij het diploma uitgereikt. De SBB ondersteunt hierbij en erkent passende leerbedrijven. [Haarlemse-praktijkschool-trots-op-45-praktijkverklaringen](#)

SUBSIDIEREGELING PRAKTIJKLEREN IN DE DERDE LEERWEG

Met de tijdelijke subsidieregeling Praktijkleren in de derde leerweg kunnen erkende leerbedrijven een vergoeding krijgen als zij vanaf 1 januari 2021 een stage of leerbaan realiseren voor werkzoekenden en met werkloosheid bedreigde werknemers. De duur van de opleiding waarvoor een vergoeding kan worden aangevraagd is maximaal 40 weken. Daarvoor kan een subsidie van maximaal € 2.700 worden verstrekt.

[Subsidieregeling-praktijkleren-in-de-derde-leerweg](#)

AMBITIE SBB VOOR LEVEN LANG ONTWIKKELLEN

Sociale partners en het onderwijs, georganiseerd in de SBB, presenteren tien concrete voorstellen om een leven lang ontwikkelen voor volwassenen te stimuleren. SBB heeft onder andere inzicht in vraag en aanbod in sectoren. Met deze kennis is het mogelijk om extra leerbanen te werven in sectoren waar veel werk is of komt. En met mbo-certificaten en praktijkverklaringen zijn er meer keuzes voor volwassenen om zich via het mbo te kunnen ontwikkelen en op de werkplek te leren. Om dit te bereiken is een goede samenwerking tussen scholen, bedrijven, sociale partners en de overheid van groot belang, zowel op regionaal als landelijk niveau. SBB heeft een groot netwerk en een goed werkende infrastructuur om hierbij te ondersteunen. Geïnteresseerden kunnen het bidbook lezen.

Voor meer informatie: [Isabel Coenen](#)

3. NIEUWSBERICHTEN

FNV-REACTIE BEGROTING OCW 2022

In de brief pleit de FNV voor:

- Structurele investeringen in het onderwijs opdat werken in het onderwijs aantrekkelijker wordt en gelijke kansen worden bevorderd.
- Maatregelen om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te verbeteren.
- Meer structurele middelen en regie op leven lang ontwikkelen

Lees hier: [Reactie FNV begroting OCW 2022](#)

VAKBONDWERK MAKEN VAN SCHOLING EN ONTWIKKELING: INZET VAN LEERAMBASSADEURS

Veel mensen weten de weg naar de diverse scholingsmogelijkheden onvoldoende te vinden. Ze denken dat scholing niet voor hen is weggelegd en krijgen geen stimulans vanuit hun leidinggevende. Ook zijn ze vaak onbekend met hun rechten. Sommige werknemers zijn bang om hun werkgever hun leerwensen kenbaar te maken uit angst voor verandering. De FNV wil mensen ondersteunen om die stap naar ontwikkeling wel te zetten. Dit door gratis loopbaanadvies en van werk naar werkondersteuning maar ook door de organisatie van leerambassadeurs op de werkvloer die hun collega's stimuleren om met scholing en ontwikkeling aan de slag te gaan.

Voorbeelden van projecten met leerambassadeurs vind je in de gemeenten, SW-bedrijven, metaal en techniek. In de Achterhoek zijn ambassadeurs opgeleiden die mensen ondersteunen bij het leren van basis en digitale vaardigheden.

[Hierbij een filmpje dat gemaakt is van de eerste groep leerambassadeurs in de gemeenten](#)

Doel en stip op de horizon

Het doel van de FNV is om in meerdere sectoren en regio's ervaring op de te doen met het werven en trainingen van leerambassadeurs en daarbij ervaringen te delen, zodat niet iedere bestuurder zelf hoeft uit te vinden. Ook verkennen we de subsidiemogelijkheden voor ondersteuning en begeleiding en onderzoek naar de succesfactoren. Meer informatie: [Isabel Coenen](#). Zij kan je ook in contact brengen met bestuurders die hier actief mee bezig zijn.

EEN MBO-STRAAT IN IEDERE STAD OF DORP MAAKT HET MBO ZICHTBAAR

Als Landelijk Ambassadeur mbo heeft Louise Babel een belangrijke missie. Ze wil de diversiteit van het mbo laten zien. "Door straten met veel ondernemers en bedrijvigheid in heel Nederland om te toveren tot mbo-straten, kan iedereen zien en ervaren dat het mbo overal aanwezig is."

Louise wil de mbo-straten opzetten in samenwerking met gemeenten, ondernemers en studenten en docenten van de mbo-scholen. Ze wordt daarbij ondersteund door de mbo-ambassadeurs en de MBO Raad. Bekijk hier het promofilmpje van Louise Babel. [Een-mbo-straat-in-iedere-stad-of-dorp](#)

VNG EN MBO RAAD: LAAT KANSRIJKE INBURGERAARS NIET IN DE KOU STAAN!

De FNV vindt dat inburgeraars de beste kansen moeten krijgen om goed te integreren en te kwalificeren voor de Nederlandse arbeidsmarkt. Al geruime tijd geven gemeenten en onderwijskoepels aan dat de onderwijsroute voor inburgeraars niet van de grond komt, omdat de door het rijk beschikbaar gestelde middelen niet toereikend zijn.

[Bekijk de gezamenlijke oproep van MBO Raad en VNG](#)

ONDERZOEK 16 MAANDEN CORONA IN HET MBO

De Inspectie van het Onderwijs heeft in de periode mei tot en met juni 2021 in alle onderwijssectoren onderzoek gedaan naar de effecten van 16 maanden corona. Bestuurders, docenten en studenten kwamen hierbij aan het woord. Uit de wrap up van de Inspectie komt naar voren dat de onderwijsteams extra gefocust bleven op studenten met een moeilijke thuissituatie of studieachterstanden.

Welke leeropbrengsten behouden?

In het onderzoek van de Inspectie is ook meegenomen welke leeropbrengsten van de coronacrisis we moeten behouden naar de toekomst toe. Veel studenten vinden dat een klein gedeelte van de lessen best online mag blijven. Maar de school is en blijft de plek om te leren en te ontmoeten. Dat moet de norm blijven.

Gevolgen-van-16-maanden-corona-voor-het- mbo-onderwijs

➡ **GELIJKE KANSEN, DIVERSITEIT EN INCLUSIE: IEDEREEN TELT MEE**

Op 16 september lanceerde het Kennispunt MBO Gelijke Kansen, Diversiteit en Inclusie van de MBO Raad zijn website. Het kennispunt gaat mbo-scholen met kennis en informatie helpen om bij te dragen aan de kansengelijkheid van mbo-studenten. Daarbij is ook het bedrijfsleven een belangrijke partner op dit thema. Wil je als ondernemer kunnen groeien, dan zul je moeten investeren in talent gezien de krapte op de arbeidsmarkt. De stagiaires van vandaag zijn immers de werknemers van morgen. Zie ook: [Gelijke kansen mbo](#)

➡ **DREMPELS VOOR OM- EN BIJSCHOLING MOETEN OMLAAG**

In Nederland zijn ongeveer 1,8 miljoen mensen onder de 65 laaggeletterd. Van deze groep zijn 800.000 mensen aan het werk. Wil de grote groep laaggeletterden bij kunnen blijven op de arbeidsmarkt, dan moet de drempel voor deze groep om zich om-, bij- en op te scholen flink omlaag

Toegankelijk aanbod voor leven lang ontwikkelen

Daarbij ligt er ook een belangrijke rol voor de regionale mobiliteitsteams (RMT's) die mensen met en zonder baan ondersteunen bij het vinden van ander werk en het aanbieden van de juiste scholing. Het RMT kan één loket bieden aan deze kwetsbare groep door bij de intake te zorgen dat er deskundige mensen zijn die screenen op laaggeletterdheid en op de hoogte zijn welke passende scholing in basisvaardigheden er lokaal wordt aangeboden.

[Stichting Lezen en Schrijven](#) kan hierbij ondersteunen.

Leren in de praktijk

Ook ligt hier een kans voor het mbo door een aanbod te ontwikkelen waarbij mensen leren in de praktijk en daarbij werkende wijs ook hun basisvaardigheden versterken om zo te kunnen toewerken naar (delen van) een mbo-diploma.

➡ **SERVICEDOCUMENT FACILITERING STUDENTENRADEN IN HET MBO LAAT STEM VAN DE STUDENT KLINKEN**

Samen met de Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs (JOB) heeft de MBO Raad het Servicedocument facilitering studentenraden opgesteld. Dit document benadrukt de gelijkwaardigheid van de student bij het onderwijsproces en helpt school en studentenraad om de nodige ondersteuning goed vast te leggen. [Servicedocument_studentenraden](#)

➡ **KLACHTENRAPPORTAGE MEDIO 2021**

JOB maakt twee keer per jaar een klachtenrapportage. In de klachtenrapportage beschrijven ze hoeveel vragen en klachten ze hebben gekregen en welke thema's de afgelopen periode veel hebben gespeeld. Daarnaast doen ze op basis van deze bevindingen een aantal aanbevelingen. [Klachtenrapportage](#)

➡ **WEL OF NIET NAAR DE HOGESCHOOL?**

In 'Wel of niet naar de hogeschool?' Voor het eerst is er systematisch onderzoek gedaan naar de bewuste of onbewuste overwegingen door mbo 4-studenten om al dan niet door te studeren. De sociaaleconomische achtergrond blijkt een minder grote invloed te hebben dan vaak wordt verondersteld. Het gaat eerder om studenten met faalangst of bovenmatige examenstress. Daarnaast heeft de omgeving van de student invloed op de keuze.

[Wel-of-niet-naar-de-hogeschool](#)

➡ **SUCCESVOLLE AANPAKKEN MBO-STUDENTEN IN KWETSBARE POSITIES**

Deze interventies zijn gericht op een integrale aanpak ter bevordering van een succesvolle leer- en arbeidsloopbaan van jongeren in kwetsbare posities op mbo-niveau 1 en 2. Hun eerste ervaringen zijn positief. Maar wat veroorzaakt het succes van hun aanpak? Daarover gaat deze literatuurverkenning.

Lees hier meer over de [Succesvolle-aanpakken-mbo-studenten-in-kwetsbare-posities](#)

BELEIDSMONITOR TEL MEE MET TAAL

Hoe geven gemeenten beleidsmatig invulling aan een regionaal programma laaggeletterdheid? En hoe voeren zij regie op de uitvoering van de aanpak van laaggeletterdheid.

In de eerste fase binnen het onderzoek '**Beleidsmonitor Tel mee met Taal**' publiceerden ECBO en Ockham IPS een vergelijkende beschrijving van regionale programma's rondom laaggeletterdheid.

ONDERWIJS IN CIJFERS

Feiten en cijfers van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap geeft informatie, feiten en cijfers over prestaties van de OCW- stelsels. Met linkjes naar diverse data- en cijferbronnen voor nog meer feiten en cijfers naar onderwerp, sector en organisatie, [zie OCW in cijfers](#)

EERSTE VOORTGANGSRAPPORTAGE NATIONAAL PROGRAMMA ONDERWIJS

Dit rapport beschrijft de voortgang van het Nationaal Programma Onderwijs en de plannen die scholen en instellingen hebben gemaakt. [Eerste-voortgangsrapportage-nationaal-programma-onderwijs](#)

ANTWOORDEN OP KAMERVragen OVER HOGE SCHOOLKOSTEN

Minister Van Engelshoven (OCW) beantwoordt Kamervragen naar aanleiding van signalen die bij de SP-fractie binnenkomen over absurd hoge schoolkosten. Zij kreeg de vragen van het Tweede Kamerlid Kwint (SP).

[Antwoord-op-kamervragen-over-signalen-die-bij-de-sp-fractie-binnenkomen-over-absurd-hoge-schoolkosten](#)